

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, istimi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gl. 13. — Četrta leta . . . gl. 3-30
Pol leta . . . „ 8-60 | En mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. več na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gl. 15. — Četrta leta . . . gl. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | En mesec . . . „ 1-40

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Revolucionarno gibanje v Belgiji.

Kdor hoče spoznati, kaka nesreča je klerikalizem za vsako deželo in za vsak narod, naj pogleda v Belgijo, kjer so razmere vsled nečuvvenega počenjanja klerikalne stranke postale tako neznosne, da se je začelo pravo revolucionarno gibanje. Belgija stoji pred revolucijo, ki je naperjena proti pogubonosnemu klerikalizmu.

Petnajst let vladajo klerikalci v Belgiji. Za ljudstvo in za državo niso v tem času ničesar koristnega storili, pač pa so storili vse, kar jim je bilo mogoče, da utišajo državljanske svobode prebivalstva, da znižajo občno omiko, in da ljudstvo vklebeje v verige klerikalizma. Kakor kobilice preplavili so redovniki in redovnice vso deželo; šole so klerikalci zaprli, koder je bilo mogoče in preganjali so svobodnomislno učiteljstvo na vso moč, tako da so se jim uprli celo ponižni krščanski socialisti in se

zdržili z liberalci in socialnimi demokrati proti klerikalni stranki. Ker pa trpi klerikalizem krščansko socialstvo samo toliko časa, dokler je pokorno orodje v njegovih rokah, je bil duhovnik Daëns, vodja krščanskih socialistov ekskomuniciran.

Leta 1893. so bili klerikalci primorani, privoliti v preambo volilne reforme. Izvršili so reformo, katera je napeljala vodo na njihov mlin. Takratna volilna reforma je zasnovana na podlagi splošne volilne pravice, a urejena tako, da je ž njo združen pluralni sistem. Po tem volilnem redu ima vsak delavec, učitelj, meščan itd., po jeden glas, vsak duhovnik in vsak samostanski vratar pa ima štiri glasove. S tem volilnim redom so si klerikalci zagotovili večino za nekaj let in so zmagali celo v trdnjavi svobodne misli, v Bruselju, to seveda samo vsled tega, ker so se neklerikalne stranke mej seboj pobijale in klale.

Volilni red iz leta 1893. ima toliko pomankljivosti, da je bila njega preemba neizogibna. Pod pritiskom javnega mnenja in kralja samera se je klerikalna vlada odločila za njega preembo, a za tako preembo, vsled katere bi zamogla pri prihodnjih volitvah zmagati tudi v tistih mestih, kjer je v manjšini, tako da bi bilo meščanstvo in delavstvo skoro popolnoma izključeno. In kar kaže klerikalno pohlepnost in frivolnost v vsi nagoti, je to, da je hotela premeniti volilni red samo v nekaterih okrajih, v vseh drugih pa naj bi ostalo vse pri starem.

Temu so se uprli liberalci in socialni demokrati, in sklenili so mej seboj zvezo za skupno postopanje proti skupnemu sovražniku. Vsaka stranka je nekoliko odnehala, in tako se je dosegel skupni program, kateri zahteva: splošno in jednako volilno pravico, obligatoričen ljudskošolski pouk, osebno službovanje pri vojakih in varstvo delavskih stanov. Temu programu so se pridružili tudi krščanski socialisti pod vodstvom ekskomuniciranega duhovnika Daënsa. V tem taboru stoji preogromna večina

vsega prebivalstva, v njem so združeni Belgijci francoske in vllamske narodnosti na skupno obrambo ljudskih pravic in državljanske svobode proti klerikalni reakciji.

Vzlic viharnemu odporu prebivalstva hoče klerikalna klika vender dognati parlamentarno rešitev svojega projekta volilne reforme, in zbornica je določila, da se začne dotična obravnava dne 5. julija. Pri dotičnih obravnava je prišlo do najviharnejših bojev v parlamentu. V prvi seji so se socialni demokrati zadovoljili z demonstracijami: peli so marzeljezo in klicali „živela republika“, „proč s kraljem“ in „smrt klerikalcem“. V sobotni seji pa so se primerili resnični boji. Socialisti so žvižgali, piskali na piščalke in trobentice, razbijali s pulti in metali s papirji na predsednika, da so ministri strahoma zbežali iz dvorane. Škandal je bil tako velik, da se je morala seja zaključiti, na kar je vojaštvo siloma izpraznilo galerijo.

Socialisti so, prepevaje marzeljezo, zapustili zbornico in občinstvo jim je prirejalo po vseh ulicah viharno ovacijo. Po cellem mestu so odmevali klici „živela revolucija“, „smrt klerikalcem“.

Vzlic tem velikanskim pojavom in vzlic sklepu vodstva delavske stranke, da se začne dne 5. julija generalni štrajk, še ni gotovo, če umakne vlada svojo predlogo, ki je naletela na tako močen odpor. Poklicala je kralja v Bruselj, da se ž njim posvetuje, v tem pa odredila najboljše varnostne priprave. Pomnožila je bruseljsko posadko, dne 3. julija dobi vojaštvo patrone s krogliami in bode signirano neprestano, kakor tudi vsa policija in vsi gasilci. Vlada se torej pripravlja na poulične bitke.

A tudi socialisti se pripravljajo nanje. Socialisti pozivljajo delavce, naj pridejo na dan 5. julija, ko se začne v zbornici razprava o klerikalni volilni reformi, vsi v Bruselj in računajo, da jih pride nad stotisoč, kakor jih je prišlo k otvoritvi „delavskega doma“. Socialisti čisto nič ne

prikrivajo, da imajo namen, začeti tisti dan revolucijo.

Bližajo se jako viharni dnevi. Kako se bode končal ta boj proti klerikalizmu v Belgiji ni mogoče prorokovati. Ministrski predsednik Van der Peereboom je v soboto s pravo klerikalno ošabnostjo izustil zaničljive besede: „Naj ti berači (delavci) le uprizarjajo svoje poulične izgrede. To jim je v krvi in mora ven kakor — ošpice“. Ravno tako, kakor ta klerikalec, je govoril l. 1848. Metternich, a nekaj dni potem je moral odstopiti in sramotno bežati z Dunaja. To se utegne zgoditi tudi Van der Peereboomu.

V Ljubljani, 30. junija.

Kvotno vprašanje.

„Egyetertes“ poroča, da sta se vladi glede kvote zedinili ter da se ogrska kvota poveča le za 2-4 odstotka. Oficijozni „Magyar Ujszag“ to vest prereka, češ, da se snideta glede kvotnega vprašanja kvotni deputaciji in parlamenta. Ako se tem potom vprašanje ne reši, ga rešita vladi s pomočjo krone.

Rusija in Avstro-Ogrska.

Peterburški „Herold“ piše: Del neprijaznega zunanjega časopisja skuša izrabiti obžalovanja vredne dogodke na srbsko-turški meji v to svrhu, da bi skalil razmerje med Rusijo in Avstro-Ogrsko. To časopisje je trdilo, da sta državi postopali na Balkanu vsaka za-se in tako, da sta si nasprotovali. To pa ni resnica, kajti takoj, ko se je izvedelo o krvavih bojih med Srbi in Turki, je naročil zunanji minister grof Muravjev ruskemu diplomatskemu zastopniku v Belemgradu, naj pri srbski vladi prijateljsko posreduje, in po naročilu zunanjega ministra grofa Goluchovskega se je pridružil tudi avstrijski diplomatski zastopnik svojemu ruskemu tovarišu. Oba diplomata sta izročila enake opomine. Isto se je zgodilo tudi v Carigradu. Rusija in Avstro-Ogrska postopata torej paralelno, in zveza, sklenjena med

LISTEK.

Brancin.

Spisal Edvard Pötzl.

Dragi moj prijatelj!

Ker nisem močen tako Tvojega jezika, da bi mogel naznaniti za Tvoj god, kako veliko Te ljubim, ujel sem v znamenje večeraj v morje adrijansko tega velikega brancina in ga pošljem in želim Tebi in vsemu dragemu obitelju dober tek, s katerim ostaneš Tvoj večni prijatelj

Tonio.

Zajedno s to laško salato prišel je iz Trsta v podolgovatem zaboju krasen brancin, ovit z lovorjevim listjem in mokrimi cunjami. Bil je v istini impozantne velikosti, nikdar ne bi bil mislil, da more postati brancin tolik. Kakor bi mignil, je bila zbrana vsa družina okolu lepega darila tržaškega mojega prijatelja.

„To bo najbrž kak morskí som“, je mislila stara kuharica, katere rudeči obraz se je pri pogledu na toliko ribo, ležečo podolgem na kuhinjski mizi, svetil kakor solnoe.

„Kaj še“, jo zavrne moja žena, „vsaka velika riba še ni som! Sreča, da za veliki petek še nisem kupila nič postnega. Brancin mi prihaja kakor nalašč. Samo prevelik bo za nas, povabiti si moramo gostov. Pred vsem ga pa moramo dati v svežo vodo, kajti danes je šele sredo.“

„Ali bi ne bilo boljše“, sem si dovolil ugovarjati, „da ga pošlješ tja črez „h kroni“, da nam ga denejo na led? In na veliki petek nam ga potem morebiti pošljejo kar pripravljene, da ne bo nikakih sitnostij.“

„Seveda, da nam ga izmenjajo v gostilni! Ti imaš pač ideje! In sploh . . . to bi bilo, kakor bi si sami ne upali prav speči ga.“

„Gotovo, papa“, se oglasita moji dve hčeri, „kaj bi si moral misliti gostilničar o nas! In čisto gotovo nam ga izmenja . . .“

„Smešno! Toliko ribo bo kar tako izmenjal . . .“

„Vse se izmenja“, je izjavila moja žena odločno. „Riba ostane tu in mora v vodo. Samo, kam jo pa denemo, Lenka?“

Kuharica zmaje z rameni in pravi: „Sama ne vem, take posode ni, da bi bila pripravna.“

„Razrezati se ne sme za nobeno ceno“, je poveljevala moja žena, „taka riba se mora peči cela, sicer ne izgleda dobro.“

„Po mojem mnenju“, sem si dovolil zopet pripomniti, „je brancinu v sedanjem položaju pač egaino, kako izgleda.“

„Ne muči nas s svojimi šalami in ne mešaj se sploh v kuhinjske zadeve! To je moja stvar.“

Po dolgem iskanju se je sklenilo, da se nastani riba provizorično v prostornem pralnem koritu, katero se v to svrhu napolnilo do polovice s vodo.

„Toda če se zverina zopet oživi? Jaz je ne zmorem“, opomni kuharica bojazljivo.

„Ne govorite tako prismojeno! Ta se ne oživi nikdar več“, jo pouči moja žena, na kar zapustimo kuhinjo.

Čez nekaj časa pride žena v mojo sobo za menoj.

„Da ne pozabim, Ivan, tako velike ponve seveda nimamo, kakor je bode treba za brancina, kupiti jo moraš takoj. Dolga mora biti vsaj 115 cm.“

„Za Boga, čemu tolikih stroškov! Ali ti nisem rekel, da pošlji ribo k gostilničarju, ki ima vso pripravo? Plačaj mu samo trud . . .“

„. . . da ti izmenja ribo. Iz tega ne bo nič. To se tiče moje časti. Verjemi mi, dolga ribja ponev mora biti v vsaki kuhinji, saj se vedno rabi.“

„Čemu pa? Ali hočeš morebiti prihodnjič kakega krokodila ali kako klopotačo cvreti v nji?“

„Sram te bodi, Ivan! Vsak drug mož bi bil ponosen na to, da mu speče žena doma tako ribo, tebi je pa žal za par goldinarjev. Krčmarju bi jih pa brez pomisleka dal . . .“

„Dobro, še danes kupim ti ponev in ti jo pošljem.“

„In prav tako dolgo skledo moram seveda tudi imeti, to se razume. Tako ribo je treba fino servirati. Sploh pa ne veš, kako po ceni je sedaj posoda. Glej torej,

da bode vse v redu, povabila bom tete na brancina; to vem, da bodo zelene od same jeze in zavisti . . . Torej, ljubi Ivan, ali se smem zanesti nate?“

„V božjem imenu, stori kar hočeš.“

„In ne pozabi pisati takoj v Trst Toniju par vrstic in zahvaliti se mu. Jaz in dekleti ga pozdravljamo.“

„Vse se bode zgodilo.“

Kupil sem ponev; bila je največja, kar so jih imeli v prodajalnici in izgledala je kakor kak staroveški čoln. Cena: šest goldinarjev. Skleda stala je štiri goldinarjev. Vesel sem bil le, da je žena iztaknila pralno korito, in da ni prišla na druge ideje. Za to sem kolikor mogoče malo govoril o ribi. Ženske pa so imele ves dan ž njo opravka. Čul sem tudi govoriti o dragocenem olju, o dišavah itd. Tako je prišel veliki petek.

Sedel sem baš pri pisalni mizi, ko buti žena vsa izven sebe v mojo sobo.

„Ivan, pomisli, ta nesreča!“

„Kaj pa je? Ali vam je morebiti brancin iz korita ušel?“

„O, moj Bog, s tem človekom se ne da pol minute pametno govoriti! Ponev ne gre v ognjišče!“

„To sem si takoj mislil.“

„Neumnost, kdo bi bil na kaj takega mislil! Kaj naj počnem sedaj?“

Tu mi je pošla potrpežljivost.

„Veš kaj, Ana, vzemi drog od metle in natakni brancina nanj, potem pa sku-

tema državama radi Balkana, je rodila tudi sedaj najboljši sad.

Mirovna konferenca.

Iz Haga poročajo, da se zvrši mirovna konferenca okoli srede julija. Večina državnih zastopnikov se je že naveličala mlati prazno slamo. Edini večji uspeh konference bo bajé izvolitev stalnega mirovnega sodišča v Hagu, do katerega se bode mogla — ne morala — obrniti v prepornih točkah ena ali druga država. Toda niti to mirovno sodišče še ni sklenjena stvar. Največje težave dela Nemčija.

Pretep v belgijski zbornici.

V poslednji seji belgijskega parlamenta so se pripetili prizori, ki nas živo spominjajo boja desničarjev z nekaterimi besnimi obstrukcionisti avstrijske zbornice. Ker je izrekla belgijska desnica predsedništvu zbornice popolno zaupanje in pritrdila, da si sme napraviti red, kakor samo hoče, so povzročili socialisti silen vihar. Socialist Fournemont se je tepel pred govorniškim odrom s klerikalcem Guchtenaevem in končno sta padla oba na tla ter se valjala. Nato so se začeli pretepati vsi klerikalci in socialisti. Princ Mérode je napadel socialista Journeza, ki ga je udaril s pestjo v obraz ter mu razbil nosnik. Klerikalec de Brocqueville se je ruval s socialistom Hubasom, nekdo drug zopet s klerikalcem Huyshuserjem itd. Vsa zbornica je bila podobna kmetijski beznici, kjer se pretepajo pijani fantalini. Ministri so bežali iz dvorane, le minister Van der Peereboom je vztrajal na svojem sedežu, a socialisti so ga zmerjali nečuvno. Vojaki so morali siloma izprazniti zbornico ter razločiti pretepajoče skupine. Potem pa so hodili socialistični poslanci na čelu velikih tropov po ulicah ter prepevali marseillaiso in carmagnolo. Ministrstvo se boji vstaje ter je poklicalo brzojavno kralja v Bruselj. Kralj se je pripeljal nemudoma iz Ostenda ter imel sejo z ministri. Socialisti pripravljajo vstajo radi klerikalne volilne reforme.

Revizija Dreyfusove obsodbe.

Vlada je garnizijo v Rennesu znatno pomnožila, ker se boji klerikalnih nemirov med novo obravnavo proti Dreyfusu. Žena Dreyfusova je že v Rennesu, dasi ladije „Sfax“ še ni v Brest, kjer se menda izkrci Dreyfus. Predsednik vojnega sodišča, ki bo sodilo Dreyfusa, bo polkovnik Jonaust. Členi sodišča pa bodo: topničarski poveljniki Bronguiart, Bréon, Profillet in Merle ter stotnika Parfait in Beauvais. Kapitan amerišanske trgovske ladije „Gonfalonja“ je, tako poroča „Matin“, srečal 19. t. m. na morju parnik „Sfax“, ki vozi Dreyfusa. Kapitan je videl Dreyfusa, in zdel se mu je bolan, propadel in 60letnemu starcu podoben.

Nemiri v Španiji.

Izgredi v Saragossi so bili jako veliki kajti bilo je nekaj mrtvih in več ranjencev. Kabinet Silvella bode moral proračun popolnoma spremeniti, kajti le proračun je vzrok vsem nemirov na Španskem. Bržčas bode moral odstopiti fin. minister Villaverde in morda odstopi vse ministrstvo. Vojni mi-

rite z dekleti na dvoriščih in vrtih ga nad ognjem. Bodeš vsaj mogla reči, da je na raznju pečen.

„Ivan, ne draži me do skrajnosti, sicer pustim vse in grem! O, jaz nesrečnica! V sili človek šele spozna svojega moža...“

„Ne bodi otročja! Niti na misel mi ne pride, šaliti se. Ali pa pecite ribo v odlomkih. Najprej dve tretjini, potem zadnjo itd.“

Vrata dve sobe so se sila zaloputnila. Kako so pekle ženske brancina dalje, ne vem. Opoludne je prišel v velikanski skledi na mizo. Tete se mu niso mogle načuditi in šel jim je izvrstno v slast, dasi je razširjal krog sebe nekam čuden duh.

„To je pravi morski vonj“, je rekla moja žena s poetičkim vznosom. „Tako pač ne dišijo naše ribe nikdar. No, Ivan, zakaj pa ne ješ?“

„Povedati ti moram ter cenjenim in milim gostom“, sem rek el svečano, „da sem storil vsled svojih velikih slabostij in zmot obljubo, postiti se to pot na veliki petek popolnoma. Od izvršitve tega mojega sklepa ne smejo me odvrniti niti vabljive morske vonjave!“

S pobožno to lažjo sem si ohranil hišni mir; kajti nikdar bi me ne odpustila dobra moja žena, ako bi bil povedal resnico.

Nesramni brancin ni dišal namreč po ničem drugem, nego po najnavadnejšem — pralnem milu. Prosto prevel M. J.

nister Polavieja boče predložiti zbornici zakonski načrt, naj se pomnoži mirovna stalna armada od 90 000 mož na 108.000. Tolika armada je baje potrebna, da se zavaruje notranji mir.

Dopisi.

Iz Kostanjevice, 26. junija Pleterje kupila je torej mrtva roka. Nas Kostanjevičane je to vznemirilo, ker zdaj je lahko mogoče, da kupijo mnih tudi bivši cistercijski samostan pri nas. Sedaj imamo njive in travnike tega razsežnega veleposestva Kostanjevičani in kmetje iz okolice v najemu; z njimi nam je mogoče kmetovati, zakaj nas obrt ne more živiti, ker voznje na veliki cesti so nehale in vinogradi so pokončani, kmet nima kaj prodati in tedaj tudi ne more nič kupiti. Če tudi to veleposestvo zgrabi mrtva roka, bodo naše kmetije uničene, ker bi tudi hosta prišla v te roke. In ta hosta je za nas največjega pomena. Do Save ni iz zasebnih mož dobiti drv. Skoraj vsa ravnina do Krškega in Brežic dobiva iz host tega veleposestva potrebna drva in to po pametni ceni. Kmetjska peč porabi veliko drv; tudi 200 gl. na leto ne bo dosti lastniku cele kmetije v teh krajih, da si nabavi drv, če dobe posestvo menihi. Dobil jih bo gotovo iz hoste, a le proti temu, da stori toliko in toliko dnij tlake. Krščanski socializem dela res lepo z ubogim narodom. Grajščine, ki pri nas ne morejo izhajati, pokupiti po različnih mnihih, ki še imajo denar, ali ki ulove na svoje limanice kakoga s svetom skreganega bogataša, da jim ga da, to je krščansko dejanje! S temi grajščinami napravijo okvir okolo kmetov. Nekaj v bogaimo za „umetnike-kiparje“, ki bodo, kakor piše „Slovenec“, v Pleterjih to umetnost opravljali, kakor so jo že, kakor stari mošje pravijo, nekaj pa za listje in drva in tako nastane nebeška tlaka, ki sigurno ženske in moške v nebesa spravi. Srečni Slovenci! Vsi pridejo v nebesa. Zlodej je le, da tu na zemlji ne bodo imeli živini kaj pokladati, ne si s čim peči kuriti! Polovica kmetov si zboljša življenje s tem, da dobe za manjši denar od grajščin travnike v najem ter kupijo stavbeni les in drva po krščanski ceni. Ti ljudje so neodvisni, grajščak da rad, ker drugače delavec z dobro ne dobi. „Kiparska umetnost“ je v tem oziru vsa druga. Nune nimajo več veljave na kmetih, pač pa „umetniki-kiparji“. Ženstvo bo prvo hodilo na samostansko tlako. Te ženske bodo še moške privlekle in „kiparji“ bodo imeli modele obeh spolov. — Novomeški Kušljan in šentjernejski Hudaklin ne bosta več delala svetnikov in svetnic in tudi pobožni Tirolci ne bodo na Slovenskem nič več skupili zanje. Pa to že ne bi toliko delo, huda bo le, da kmet sam ne bo imel delavcev. Ženske bodo posebno o košnji in o četvi le koprnelce v službo „umetnikov-kiparjev“. Zakaj „umetnost“ gre čez vse drugo — pa si pomagaj, farovski Slovenec, če si moreš! Tvoji posvetni duhovniki širom odpirajo vrata tej „umetnosti“, za posvetni in duševni tvoj blagor so uneti; pa jim ustavlja, če znaš, ko se jih bojiš, ko zlodej križa.

S Koroškega, 30. junija. Klepetava starka iz stolnih ulic, imenovana „Freie Stimmen“, je dne 21. t. m. predrzno napadla g. profesorja Jos. Apiha, ker je izvoljen v odbor družbe sv. Mohorja. Imenovani list, oziroma zakoniti pisac njegov, in oni znani gospod, ki je narekoval omenjeni dopis, se predrzne našo književno družbo, v kateri je strogo izključena vsaka politika, in ki se bavi izključljivo le z izdavanjem gospodarskih, pripovednih, verskih in patriotičnih knjig, primerjati „Schulvereinu“! Temu moramo kar najodločneje oporekati. Naša družba je kulturna, književna, ki mirno hodi svojo pot. „Schulverein“ pa hujska in seje nemir med narode! Ker je vodja Knapič na višjo zahtevo moral izstopiti iz odbora „schulvereinske“ podružnice, to daje sedaj „Freie Stimmen“ povod, zaletavati se v profesorja Apiha, v moža, ki nikomur nič žalega ne stori, ki je politično neomadeževan, in živi mirno ter edino le svojemu poklicu. No, vsak razsoden bralec vidi, da je ta primera šepava, in da jo je narekovalo le naduto nemško, oziroma osebno sovraštvo, ki se goji proti njemu. — Kar kvasi nasprotni list še dalje o delovanju prof. Apiha na pripravnici, o tem bo pa, kakor čujemo, govor na drugem

mestu. Ako potem še ne bo miru, bomo pa pozneje enkrat odločno, jasno in umljivo povedali še marsikaj, kar bode v oči bodlo tudi na višjem mestu, da bodo spregledali vsi tisti, ki so danes še slepi in nič ne vidijo, kaj se godi za kulisami. — Cesar je potrdil izvolitev g. Neunerja za celovškega župana. Dne 24. junija je slovesno prisegel. Tudi ob tej priliki je mlatil znane publice o varstvu „nemškega“ Celovca. To pesem, katero g. Neuner prepeva na komando nemških nacionalcev ob vsaki umestni priliki, čivkajo sedaj že vrabci po celovških strehah! Nas ne vznemirja prav nič več! Znamenito pa je, da se je prisega g. župana vršila prav v znamenju pruske „piklhaube“. Na čast slavnostnega dne so namreč celovski policaji nosili prvič „piklhaube“, katere jim je oskrbel mestni odbor namesto prejšnjih klobukov in katere so dobili že začetkom maja. Če sedaj „nemški“ (?) Celovec še ni rešen, potem sploh ni več pomoči! — Dne 24. junija so žgali „Südmarkovci“ kres na Križni gori, in ob tej priliki napravili velik dirindaj „Südmarki“ na korist Celovške gospé — mnogo takih slovenske krvi! — in gospodi — če tudi s slovenskimi imeni — so skrbeli za nakit in zabavo. Dobro so v to služile tudi cvetlice iz eraričnih (državnih) vrtov, ki so se prodajale tam. Več o tem bi znala povedati gospa soproga gospoda ravnatelja Knapiča! — Da je imela ona veselica odločno političen namen, kazalo je vse. A vendar je govoril tisti „znameniti“ „Feuerspruch“ suplent gimnazije dr. H. Angerer, ki je s polnim in krepkim glasom h koncu vskliknil: „Dann möge nur kommen, was kommen mag, — Wir scheuen ihn nicht, den zahlenden Tag.“ Sodelovala pa je pri tej pangermanski slavnosti, kakor v Celovcu redno ob takih prilikah, tudi c. kr. vojaška godba. In zgodilo se je dalje, da je naša srednješolska mladina, z lampijoni v rokah in okoli grmade stoječa, ter z njo vsa druga ultranemška množica iz polnih grl pela „Die Wacht am Rhein“ in „Bismarcklied“, zraven pa je godba svirala svoje „viže“! Res, daleč smo prišli pri nas! Na eni strani se kaznuje rezervni vojak-Slovenec, ako se v svojem maternem jeziku zgleda, da je prišel k vajam, na drugi strani pa sme c. in kr. vojaška godba pomagati poveljevatci pruskim našim neodrešenecem njihove veselice, katere vse so naperjene več ali manj proti nam Slovincem, oziroma Slovanom. — Čuva se dalje zelo vestno, da se vojaška godba slovenskega pešpolka poslužuje najmanj ko mogoče slovenskih ali slovenskih komadov, dočim ima nemških in madjarskih vedno v obilici na svojih vzporedih. Naši slovenski korenjaki so dobri za vojno, ker so pogumni, poleg tega pa so tudi dober material za ponemčenje, zato-rej ne smejo čuti milih zvokov svojih domačih narodnih pesmij in koračnic. Ko pa naši velikonemški rogovileži demonstrirajo z „Wacht am Rhein“ in z drugimi takimi pesmami proti nam in očitno ob enem tudi proti Avstriji sami, s katero že davno niso več zadovoljni, in že komaj čakajo na nje konec, takrat pa pri c. kr. vojaški godbi ni nikogar, ki bi storil svojo dolžnost in potrebno ukrenil, da bi jim ta pokazala hrbet ter se vrnila tje, odkoder je prišla. Pa kaj bomo o tem še več govorili, saj smo videli udeleženi pri tej slavnosti poleg c. kr. uradnikov, mestnih učiteljev in nemških c. kr. profesorjev skoro vso ljudsko in srednješolsko mladino, pa tudi obilo c. kr. častnikov. — Ako se vrši kaka nedolžna slovenska zabava, je vsaka udeležba vojaštvu prepovedana, in znano nam je, da so nekateri gospodje slovenski častniki, ki so svoj čas sem in tje prihajali v slovenski klub, dobili celo miglaj, da to opuste, da ne bode trpela vsled tega vojaška, oziroma kavalirska čast. Take so naše razmere, — žalostne, da se nas Bog usmili!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. junija.

— Osebnosti. Za zdravnike okr. bolniške blagajne ljubljanske so imenovani gg.: dr. Ivan Jenko, dr. Lud. Jenko in dr. Otmar Krajec. — G. Josip Rasp, računski praktikant v finančnem ministertvu, je imenovan asistentom istotam.

— Promocija. Dne 23. junija t. l. je bil na dunajski univerzi promoviran gosp. Metod Dolenc, c. kr. avskultant v Novem mestu doktorjem prava. Čestitamo!

— Cesarjeva darila. Cesar je iz svoje zasebne blagajne daroval gasilnim društvom v Žireh 60 gl., na Vinici 80 gl. in v Bohinjski Beli 80 gl.

— Občni zbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani se vrši v soboto, dne 15. julija t. l., ob 8. uri zvečer v pevski dvorani društvenega doma (Vegove ulice št. 3, II. nadstropje). Dnevni red: 1. Nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. poročilo preglednika poverjenstva, 5. slučajnosti, 6. volitev predsednika, 13 odbornikov in 2 preglednikov računov.

— Izlet „Sokola“ na Dobrovo se je izvršil ob ugodnem vremenu včeraj popolnoma na občno zadovoljnost. Ob 2. uri je odkorakalo blizu 40 členov v društveni obleki in z zastavo in trobentači iz telovadnice. Pridružilo se je bratsko pevsko društvo „Slavec“, čegar člani so korakali s Sokoli, kolesarji pa so odrinili zase. Na Viču sta bila „Sokol“ in „Slavec“ pod volokom pred čitalnico slovesno vsprejeta in sta s toplimi besedami pozdravila izletnike g. nadučitelj Marn kot predsednik čitalnice in g. Kristan imenom gasilnega društva viško-glinškega. Tu so se pridružili člani viško-glinške čitalnice, tamburaški klub „Krim“ in oddelek viško-glinških gasilcev. Po krepkem odzdravu podstarosta „Sokola“ dr. Kušarja so vsa društva odšla po senčnem gozdnem potu proti Dobrovi. Kakor na Viču, so pokali tudi tukaj topiči v pozdrav, in pred vhodom pozdravil je načelnik dobrovskega gasilnega društva g. Dolinar izletnike s prijaznim nagovorom, kateremu se je odzval podstarosta „Sokola“. Kmalu so bili zasedeni vsi prostori Suhadolnikove gostilne in razvilo se je prav živahno gibanje. Viško-glinški tamburaši so neumorno in prav izborno udarjali pod vodstvom g. Tomažiča, „Slavec“ in pevski zbor viško-glinške čitalnice pa sta se vrstila, prepevajoč krepke zборе. Vmes pa je bilo še tudi več primernih zdravic in napitnic. Ljudske igre na travniku so posebno mladino razveseljevale, pred odhodom pa se je tudi plesalo. Mnogobrojnim prijateljem „Sokola“, ki so peš in na vozeh prihitali na Dobrovo, je bilo torej obilo in mnogovrstne zabave. Počastila sta izletnike gospa vdova deželnega glavarja dr. Poklukarja, ki je ljubeznjivo sprejela v svojem glorijsu in ob velikem omizju poleg njega na svojem posestvu tik veseličnega prostora večjo družbo mladih ljubljanskih dam, katerim bi brez te ljubeznjivosti šla trda za skupni prostor, in pa častni člen društva, g. župan Hribar. Ob 8. uri odkorakali so „Sokoli“ mej pokanjem topičev peš proti domu in se ostavili mej potom za kratek odmor pri g. Rubežniku na Viču, kjer se je spregovorila zopet marsikatera krepka in poštena narodna beseda in so udarjali tamburaši. V vseh govorih na Dobrovi in na Viču se je povdralo bratsko razmerje mej narodnimi društvi, ki so se udeležila izleta in se je „Sokol“ toplo zahvalil vsem za prijateljsko in bratsko sodelovanje. Narod je povsodi simpatično pozdravil „Sokola“ in so vihrale raz mnoge hiše zastave.

— Sentjakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 2. julija 1899. leta v restavraciji pri Lloydju s prijaznim sodelovanjem sl. slovenskega trgovskega pevskega društva in sl. vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 27. vrtno veselico. Vspored: 1. Wagner: „Felsenfest für's Vaterland“, koračnica. 2. Auber: „Le Cheval de Bronze“, ouvertura. 3. Strauss: „Trau, schau, wem“, valček. 4. Grets: „Srce moje“, pesem. 5. Cristoph: „Burgfrauen“, polka française. 6. Komzak: „Für lustige Leut“, potpourri. 7. Parma: „Bela Ljubljana“, valček. 8. Nessler: „Behüt dich Gott es wär zu schön gewesen“, pesem. 9. Parma: „Pod svojo streho“, polka mazurka. 10. Strauss: Potpourri iz operete „Der Zigeunerbaron“. 11. Kaulich: „Aus dem Hochwald“, valček. 12. Cordi: „Kaiser Gar de“ koračnica. Petje. Začetek ob polu 5. uri popoldne. Vstopnina za osebo 20 kr., častiti člani so vstopnine prosti.

— „Ljubljansko učiteljsko društvo“ bode imelo jutri dne 1. julija t. l. ob 8. uri zvečer v hotelu pri „Lloydju“ na Sv. Petra cesti svoj prvi občni zbor. Prijatelji učiteljskega dobro došli!

— Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ opozarja na določbo društvenih pravil, da smejo nečleni le, ako so po odbor-

nikih vpeljani, vstopiti v klubovo dvorano. Z ozirom na to prosijo vse nečlene, kateri so do sedaj pohajali dvorano, da tega odslej več ne delajo, ker ima sluga strogi ukaz, da vrši svojo dolžnost v vsakem oziru.

— **Okrajna učiteljska konferenca učiteljev slovenskih in slovensko-nemških ljudskih šol ljubljanskih** se je pod predsedstvom okrajnega šolskega nadzornika g. prof. Levca vršila dne 27. t. m. O posameznih poročilih se je razvila daljša debata. Važno in tudi za učiteljske kroge zanimivo je bilo poročilo učitelja g. Jelenca o meščanskem šolstvu na Kranjskem. Ljubljana je jedino stolno mesto v Avstriji, ki nima svoje meščanske šole; sploh pa ranjira Kranjska glede meščanskih šol celo za Dalmacijo in stoji v jedni vrsti z Bukovino. Poročevalčeve navedbe je popolnil g. Hubad, na kar so bili sklenjeni poročevalčevi predlogi glede ustanovitve meščanskih šol.

— **III. velika dirka v Ljubljani.** Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ priredi v nedeljo, dne 9. julija 1899 ob 5. uri popoldne III. veliko narodno dirko na ljubljanskem dirkališču. Spored: I. V soboto dne 8. julija 1899: a) pričakovanje gostov pri vlakih, b) ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek v hotelu „Lloyd“. II. V nedeljo dne 9. julija 1899: a) ob polu 11. uri dopoldne občini zbor „Zveze slovenskih kolesarjev“ v dvorani kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“, b) točno ob 5. uri popoldne pričetek dirke, c) ob 8. uri zvečer koncert in razdelitev nagrad na vrtu „Narodnega doma“. Vstopnina 20 kr. Člani kolesarskih društev so vstopnine prosti. Pri večerni zabavi in pri dirki svira godba slavnega c. in kr. pešpolka Leopolda II., kralj Belgijcev št. 27. Spored dirke. Vrednost nagrad 620 kron.

1. Dirka junorjev: 1200 m = 3 krogi. Otvorjena za člene „Z. S. K.“, kateri na dirkališču še niso dobili I. nagrade. Vloga 3 kro. Nagrade: Častna darila v vrednosti 30, 20, 10 kron. 2. Glavna dirka: A. Predvoznje: 1200 m = 3 krogi. Vozi se v skupinah. Prvi trije vsake skupine pridejo v medvožnjo. Vloga 4 kro. Nagrade: glej točko, 6, 7 in 8. 3. Dirka gostov: 2000 m = 5 krogov. Otvorjena za vozače stanujoče izven Ljubljane, incl. zunanji člani kluba. Vloga 4 kro. Nagrade: Častna darila v vrednosti 40, 30, 20 kron. Vodič, ki prevozi največkrat samo vodji in r. razsodniku znano točko, dobi častno darilo v vrednosti 20 kron. 4. Glavna dirka: B. Medvožnje: 1600 m = 4 krogi. Vozi se v 3 skupinah. Startajo prvi trije iz vsake skupine pri predvožnjah. Prvi vsake skupine pride v odločilno vožnjo, drugi pa v vožnjo za kvalifikacijo. 5. Dirka senjorjev: 2000 m = krogov. Otvorjena za vse vozače „Z. S. K.“, kateri so prekorčili 28. leto. Zahtevajo se cestna kolesa. Vloga 3 kro. Nagrade: Častni znaki prvim trem. 6. Vožnja za kvalifikacijo v glavni dirki: 1200 m = 3 krogi. Startajo drugi iz vsake skupine od medvožnje. Prvi pride v odločilno vožnjo, drugi pa dobi nagrado v vrednosti 20 kron. 7. Mala glavna dirka: 1200 m = 3 krogi. Otvorjena za one vozače, ki so startali pri predvožnjah točke 2, a ne pridejo v odločilno glavno dirko. Nagrade: Častna darila v vrednosti 30, 20, 10 kron. 8. Glavna dirka: C. Odločilna vožnja: angleška milja (1609 m = 4 krogi in 9 metrov). Startajo prvi trije iz medvožnje in prvi iz vožnje za kvalifikacijo. Nagrade: Častna darila v vrednosti 100, 60, 40, 20 kron. 9. Handicap: 2800 m = 7 krogov. Otvorjena za vse vozače z vsakovrstnimi kolesi. Nagrade: Častna darila v vrednosti 60 prvim, 40 drugim in 20 kron tretjim. Dirka je otvorena za vse člene slovenskih in drugih slovanskih kolesarskih društev. Pričetek prijav dne 1. julija in zaključek dne 5. julija ob 8. uri zvečer. Prijave in pismena vprašanja sprejema blagajnik gosp. Gombač.

— **„Zveza slovenskih kolesarjev“** bo vabila k občnemu zboru zveze, kateri se vrši isti dan, kakor dirka, radi jednostavnosti poslala za vse zunanje člene „Zveze“ na vsako posamezno društvo skupno.

— **Izlet pevskega društva „Ljubljana“** v Tacen, katerega se je udeležilo včeraj vsled ugodnega vremena blizu 40 členovpevcev in nad 30 členov kolesarskega društva „Ilirija“, uspel je nepričakovano dobro. Po kratkem oddahnenju opoldne vnela se je na gostilniščnem prostoru žil-

vahna zabava, katere je rasla tem bolj, čim večkrat so nastopili vrli pevci „Ljubljana“ ter podajali občinstvu užitek s svojim ubranim petjem. Občinstvo je pazno poslušalo sleherni pesem in s ploskanjem priznalo vrlost pevcev društva „Ljubljana“. Mej veselico fotografiral je pevsko društvo „Lj.“ kolesarsko društvo „Ilirija“ ter ostalo občinstvo amateur-fotograf. Veselica, s katero je bil slehern, zadovoljen, trajala je ob petju in sviranju domžalske godbe do noči.

— **„Slavec“, „Ljubljana“ in trgovsko pevsko društvo** imajo jutri, v soboto zvečer ob 9. uri skupno pevsko vajo v Slavčevih prostorih.

— **„Dolenjsko pevsko društvo“.** V soboto 1. julija t. l. bo vrtni koncert na vrtu gostilne Tučkove v Novem mestu. Vzpored obsega petje in točke za godbo na lok. Vstop je prost členom „Dol. pevskega društva“, „Dol. Sokola“, „Glasbene Matica“, „Kluba dol. biciklistov“ in „Prostovoljnega gasilnega društva“; drugi plačajo po 20 kr. od osebe. Pričetek ob polu 9. uri zvečer. Posebna vabila in programi se ne izdajo.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Trebnjem** priredi povodom blagoslovljenega gasilnega orodja in novega shranišča v nedeljo dne 2. julija veselico v gostilni g. Alojzija Pavlina, pri kateri sodeluje sl. novomeška godba. Vspored: 1. Zjutraj: Sprejem došlih društev in gostov od 6. do 10. ure dopoldne. 2. Dopoldne ob 10. uri v. maša v farni cerkvi. 3. Dopoldne ob 11. uri blagoslovljenje gasilnega orodja in novega shranišča. 4. Popoldne ob 1. uri skupni obed, pri katerem bode koncertovalo godba. 5. Popoldne ob 3. uri igra za dobitke in kegljanje v korist gasilnemu društvu. 6. prosta zabava s plesom. 7. Popoldne ob 6. uri in zvečer ob 9. uri zbirališče z vlakom odhajajočih društev in gostov.

— **Iz Kamnika** nam pišejo: Koncert, s katerim se je poslovil včeraj dosedanji kapelnik g. I. Lorber od Kamničanov, je v vseh točkah programa prav dobro vspel. Splošno se sodi, da smo izgubili velesposobno moč, katero bo težko nadomestiti.

— **Najdene starine.** Pri kopanju te melja za novo župnišče v Mengšu našli so raznih rimskih starin, med drugimi več prstanov in uhanov.

— **Nesreče.** Osemletni Alojzij Pipar pri Sv. Mavru v trebanjskem okraju je dne 26. t. m. na paši ponesrečil. Fant si je vrv, na kateri je bila krava, ki jo je pasel, privezal okrog pasa. Krava se je splašila in vlekla dečka kacic 600 korakov za seboj. Alojzij Pipar je bil tako močno poškodovan, da je še tisti dan umrl.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 18. do 24. junija kaže, da je bilo novorojencev 18 (= 26,73 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 28 (= 41,58 ‰), mej njimi so umrli: za ošpicami 6, za vrtico 1, za jetiko 5, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 15. Mej njimi se bili tuji 5 (= 14,2 ‰), iz zavodov 9 (= 32,1 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 46, za škariatico 1, za vrtico 2, za ušonom 1 oseba.

* **Nesreča pri pogrebu kardinala Schönborna.** Ko se je pomikal v sredo velikanski pogrebni sprevod po praških ulicah, se je splašil radi godbe neki konj ter se zaletel med učenke. Nastal je velik krik. Ljudje so bežali na vse strani ter pohodili neko deklico skoraj do smrti, več pa je bilo ranjenih. Podrl se je tudi neki oder. Vseh teško ranjenih je čvetero, lahko ranjenih pa 15.

* **Tretja hči carice.** Carica Aleksandra Feodorovna je rodila v ponedeljek zopet hčerko, katere dobi ime Marija. Carica ima torej že tri hčere, dasi je hotela dobiti sina ter se je ravnala natančno po navodilih profesorja Schenka.

* **Dreyfus v literaturi.** Vikar v Notre Dame de Loretto je spisal delo, katerega vsebina je Dreyfusova aféra. V tem delu zahteva vikar, naj bi vse one, kateri verujejo v Dreyfusovo nedolžnost, z žarečimi kleščami mučili. No, pariški knezoškof Ribard je ta spis konfisciral.

Književnost

— **Uskruće.** Roman grofa Lava Nikolajeviča Tolstega. S ruskega preveo Milan

pl. Mareković — Zagreb. Nakladom kral. vseučil. knjižare Frana Suppana. Tisak A. Scholza u Zagrebu. — Izšel je 5. zvezek tega velikega romana, na katerega smo opozarjali že opetovano. Vsak zvezek stane 20 novč. Dobi se v Ljubljani pri gosp. L. Schwentnerju.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 30. junija. Z ogrske strani se poroča, da je bilo sklenjeno v včerajšnjem kronskem svetu, katerega so se pod cesarjevim predsedstvom udeležili skupni ministri: grof Goluchowski, pl. Krieghammer in pl. Kallay, ministrska predsednika grof Thun in Széll, ter ministri Kaizl, Lukacs, grof Welsersheimb in baron Fejervary, predložiti delegacijam v prihodnjem zasedanju načrt regulacije častniških plač. Regulacija naj bi s 1. januarjem 1900 stopila v veljavo.

Dunaj 30. junija. „Reichswehr“ javlja, da je ruski vojni atašé Taub zapustil Beligrad na ukaz ruske vlade. Povod temu so dale žaljive izjave razkralja Milana.

Praga 30. junija. Pogreba kardinala Schönborna so se udeležili nadvojvode Ludovik Viktor, Fran Ferdinand in Salvator, ministrski predsednik grof Thun in minister Byland. Sprevod je vodil nadškof Kohn.

Bruselj 30. junija. Revolucionarno gibanje zadobiva čedalje očitnejše republikanski značaj. Socialni demokrati, liberalci in krščanski socialisti so jedini v tem, da ne gre več samo za to, da se odstrani sedanja vlada, ampak za to, da se naredi konec klerikalnemu gospodstvu sploh. V noči od srede na včeraj je prišlo do krvavih izgrediv v Bruselju. Liberalci, socialni demokrati in krščanski socialisti so priredili skupno velike shode, na katerih so pozivljali svoje pristaše k ustaji in naravnost grozili kralju, da ga preženo, ako odobri klerikalno volilno reformo. Socialistični poslanci so odpotovali v svoje volilne okraje, da organizirajo delavce za revolucijo. Shodi so ljudstvo razburili tako, da je že to noč prišlo do male revolucije. Nad 20.000 delavcev in meščanov si je s srditim naskokom na orožnike in vojaštvo naredilo svobodno pot na Grande Place do kraljevske palače. Tu je prišlo do urnebesnih manifestacij. Vse je klicalo: „Proč z vlado! Proč s klerikalci! Proč s kraljem! Živela republika.“ Narodna garda se je deloma pridružila manifestantom. Orožniki so najprej s sabljami poskušali razgnati demonstrante, a ti so imeli pripravljene kamne in so z njimi bombardirali orožnike. Ti so na to začeli streljati v množico. Ranili so kacic 50 oseb, mej katerimi je 10 nevarno ranjenih. V Rue Madeleine in na sosednem trgu so delavci napravili barikade izza katerih so z revolverji streljali na orožnike. Slednji so naskokoma zavzeli barikade in jih razdrli. V tem ko so delavci začeli pripravljati druge barikade, vlada se je ploha in je naredila konec vsem bojem.

Bruselj 30. junija. Županstvo je prepovedalo vsako zbiranje ljudij na javnih prostorih. Mnogo socialistov je bilo aretovanih. Tudi nocoj ponoči so se zgodili večji neredi. Socialisti groze, da pridejo z revolverji v parlament.

Bruselj 30. junija. Klerikalni predsednik poslanske zbornice Bernaert je na brzojavni poziv zapustil Hag in prišel sem. Tudi kralj je tu. Vrše se neprestano posvetovanja. Bernaert se je izrekel proti volilni reformi klerikalne vlade. Sodi se, da kralj odslovi sedanje ministrstvo Van der Peereboom.

Bruselj 30. junija. V včerajšnji seji poslanske zbornice je prišlo zopet do velikih viharjev. Na interpelacijo radi izgrediv je Van der Peereboom odgovoril, da so orožniki postopali popolnoma pravilno. Opozicija je na vse možne načine razgrajala in minister-

skega predsednika insultirala, kliče: Lopov! Slep! Morilec!

Bruselj 30. junija. V Liège-u so opozicionarci uprizorili velike demonstracije proti vladi. Istotako so se demonstracije primerile v drugih mestih, koder se vse pripravlja na revolucijo.

Fatalist.

(Ruski spisal Ivan Turgenjev.)

(Dalje.)

XII.

Preživel sem jako utrudljiv in dolgočasen dan. Tegleva ni bilo nazaj niti opoldne niti proti večeru; na brata nisem hotel več čakati. Ko se je zmrčilo, vzdignila se je zopet gosta megla, še gostejša kot včeraj. Legel sem precej rano spat. Trkanje pod oknom me predrami.

Zganil sem se.

Trkanje pa se je ponovilo tako naravno in razločno, da ni bilo nobenega dvoma več. Vstanem, odprem okno in zagledam Tegleva. Stal je tu nepremično, skrbno zavil v plašč in kapo globoko potegnjeno čez čelo.

„Ilja Stepanovič!“ vzkliknem; „vi ste? Nismo vas več pričakovali. Stopite notri. Ali so vrata morda zaprta?“

Teglev odkima z glavo.

„Jaz bi ne šel spat“ odgovori zamolklo; „prosim vas samo hotel, da izročite jutri to-le pismo poveljniku baterije.“

Izročil mi je veliko, petkrat zapečaten pismo. Vsled strmenja nisem znal, kaj bi rekel, vendar sem mehanično vzel zavoj. Teglev se vrne takoj nazaj na cesto.

„Čakajte, čakajte vendar“ zakličem za njim. „Kam pa hočete? Ste li stoprav prišli? Kakšno je to pismo?“

„Kaj ne, obljubite mi oddati list naslovniku?“ odvrne Teglev in gre dalje.

V megli je bil že skoro popolnoma zginil.

„Obljubite mi!“

„Obljubim ... ali najprej ...“

Teglev gre vedno dalje ... videl se je še samo kakor dolga, črna progga.

„Ostanite zdravi!“ mi zadoni njegov glas na uho. „Ostanite zdravi in ohranite me v prijaznem spominu ... in ne pozabite Semena ...“

Tudi temna progga se je skoraj zgubila.

To mi je bilo pa vendar preveč.

„O vražji širokoustnež“, sem si mislil. Da mora vedno iskati efekta! A kmalu mi je postalo nekako tesno ... Nehote se me je prijel strah. Ogrnil sem plašč ter hitel ven. (Dalje prih.)

Poslano.*

Podpisane pevke tukajšnjega društva „Kolo“ smo bile v predzadnji številki „Brivca“ napadene, češ, da govorimo med seboj laški. Reklo se je, in mi temu pritrjujemo, da se to ne strinja z narodnimi znamenji, ki jih nosimo ob javnih nastopih. „Brivec“ pozna, ali bi moral poznati in vedeti v kako težnih razmerah živimo me tu v Trstu. Stariši so nas res učili slovenskega jezika, v šolo smo zahajale italijansko (vsaj ogromna večina) in danes delamo, ali pri Lahih ali pa mej istimi. Ni torej nikako čudo, da tej ali oni kdaj uide kaka laška beseda iz ust. Odbor „Kola“ postopa v tem vprašanju najenergičneje, (za kar smo mu hvaležne) za je celo izključil nekatere nepoboljšljivke. Me smo tudi same spoznale, da tako ne smemo dalje, zato smo si osnovale klub, ter sklenile, da se za vsako tujo besedo, izgovorjeno mej nami, plača kazen v korist zastave našega društva.

Kako napredujemo, naj dokazuje to: da je bilo mej nami mnogo takih, ki so le za silo govorile par slovenskih besed, a so se izvežbale, da sedaj lahko nastopajo v vsaki družbi!

Imamo torej voljo popraviti kar so prej drugi zanemarili, zato nas žali napad v „Brivcu“ osobito, ker je pisav od slovenske matere, koja dobro ve, kake razmere vladajo mej nami od vseh strani zatiranimi tržaškimi Slovani.

Poreče se nam: „Resnica oči kolje“, toda ta resnica ni naša krivda, nego krivda onih, ki nam ne dajo potrebne šole ter nas tako odtujejo svojem materinemu jeziku.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

